

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 24.06.1988, sp. zn. 11 Tz 20/88, ECLI:CZ:NS:1988:11.TZ.20.1988.1

Číslo: 41/1989

Právní věta: I. Jestliže bylo pravomocným odsuzujícím rozsudkem rozhodnuto, že skutek žalovaný jako trestný čin je pouze přečinem, potom řízení, které následuje po právní moci takového rozsudku, lze považovat za řízení konané o přečinu a rozhodovat v jeho průběhu (§ 315 a násl. tr. ř.) proto přísluší samosoudci podle § 314a odst. 1 tr. ř., není-li to vyloučeno z důvodů uvedených v § 314a odst. 2 tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 24.06.1988

Spisová značka: 11 Tz 20/88

Číslo rozhodnutí: 41

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Řízení před samosoudcem

Předpisy: 141/1961 Sb. § 314a odst. 1
§ 314a odst. 2
§ 315

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 41/I

I. Jestliže bylo pravomocným odsuzujícím rozsudkem rozhodnuto, že skutek žalovaný jako trestný čin je pouze přečinem, potom řízení, které následuje po právní moci takového rozsudku, lze považovat za řízení konané o přečinu a rozhodovat v jeho průběhu (§ 315 a násl. tr. ř.) proto přísluší samosoudci podle § 314a odst. 1 tr. ř., není-li to vyloučeno z důvodů uvedených v § 314a odst. 2 tr. ř.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 24. 6. 1988 sp. zn. [11 Tz 20/88](#).)

K stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 7. 9. 1987 sp. zn. 2 T 197/81. Současně zrušil všechna další rozhodnutí obsahově navazující na zrušené rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo jeho zrušením, pozbyla podkladu.

Z odůvodnění:

Rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 30. 9. 1981 sp. zn. 2 T 197/81 byl obviněný R. T. uznán vinným přečinem proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví podle § 3 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb. a byl mu za to uložen trest odnětí svobody na osm měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu tří let. Současně bylo obviněnému podle § 59 odst. 2 tr. zák. uloženo omezení, spočívající v zákazu požívání alkoholických nápojů v nadměrném množství po dobu zkušební doby. Rozsudek nebyl napaden odvoláním. Na vyhotovení rozsudku v trestním spise bylo nejprve vyznačeno datum jeho právní moci dne 24. 11. 1981, tento záznam je však přeškrtnut a právní moc je vyznačena dnem 10. 1. 1984.

Usnesením obvodního soudu pro Prahu 6 ze 7. 9. 1987 sp. zn. 2 T 197/81 bylo podle § 60 odst. 1 tr. zák. rozhodnuto, že obviněn vykoná trest odnětí svobody uložený shora citovaným rozsudkem a pro výkon tohoto trestu byl zařazen podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. do druhé nápravně výchovné skupiny. Stížnost obviněného byla usnesením městského soudu v Praze z 10. 12. 1987 sp. zn. 6 To 654/87 zamítnuta podle § 148 odst. 1 písm. b) tr. ř. jako opožděně podaná. Usnesení obvodního soudu proto nabylo právní moci dnem 29. 9. 1987.

Proti tomuto usnesení obvodního soudu pro Prahu 6 podal ministr spravedlnosti ČSR stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněného R. T. Uvedl, že obvodní soud chybně vycházel z toho, že shora citovaný odsuzující rozsudek nabyl právní moci 10. 1. 1984. Obviněný se po vyhlášení rozsudku v hlavním líčení vzdal práva odvolání. Opis rozsudku byl obviněnému doručen způsobem uvedeným v § 63 odst. 2 tr. ř., tj. uložením zásilky na poště za současného vyrozumění obviněného o uložení. Podle názoru stížnosti pro porušení zákona nebyl v uvedeném případě tento způsob doručení vyloučen se zřetelem na znění § 63 odst. 3 písm. b) tr. ř., protože obviněný již proti rozsudku nemohl podat odvolání. Správně proto měla být právní moc vyznačena dnem 24. 11. 1981, jak se původně stalo. Zkušební doba podmíněného odsouzení proto správně skončila dne 24. 11. 1984 a dnem 24. 11. 1985 uplynula doba jednoho roku, po které nastal účinek uvedený v § 60 odst. 3 tr. zák. Po uplynutí této doby již nebylo možno rozhodnout podle § 60 odst. 1 tr. zák., že obviněný vykoná trest odnětí svobody podmíněně odložený. Dále byl podle názoru stížnosti pro porušení zákona napadením porušen zákon i v ustanovení § 314a odst. 1 tr. ř. Usnesení vydal samosoudce, ač v trestním stíhání rozhodoval senát na základě obžaloby podané pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák. Podle tohoto názoru není rozhodné, že oproti obžalobě soud žalovaný skutek právně kvalifikoval v odsuzujícím rozsudku jako přečin proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví podle § 3 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb. Napadené usnesení měl proto rovněž vydat senát a nikoli samosoudce. Ministr spravedlnosti ČSR proto navrhl, aby Nejvyšší soud ČSR vyslovil namítané porušení zákona a aby napadené usnesení zrušil.

Nejvyšší soud ČSR z podnětu stížnosti pro porušení zákona přezkoumal v rozsahu uvedeném v § 267 odst. 1 tr. ř. napadené usnesení i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že tímto usnesením byl v neprospěch obviněného porušen zákon v ustanovení § 60 odst. 1 tr. zák.

Nelze souhlasit s námitkou, že zákon byl porušen též v ustanovení § 314a odst. 1 tr. ř. Podle tohoto zákonného ustanovení koná samosoudce řízení o přečinech a dále o trestných činech tam výslovně uvedených. Trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 tr. zák. mezi nimi uveden není. Proto správně řízení po podání obžaloby konal senát obvodního soudu pro Prahu 6. V odsuzujícím rozsudku, který nabyl právní moci, však soud žalovaný skutek právně kvalifikoval jako přečin podle § 3 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb. Rozhodování senátu v řízení před soudem v případech, na které nedopadá ustanovení § 314a odst. 1 tr. ř. vyžaduje povaha a závažnost věci. Jestliže však pravomocným odsuzujícím rozsudkem je rozhodnuto, že stíhaný skutek je toliko přečinem, není v dalším řízení důvod, aby nadále ve věci rozhodoval senát. Řízení, které následuje po právní moci takového rozsudku, lze proto považovat za řízení konané o přečinu a rozhodovat v jeho průběhu (§ 315 a násl. tr. ř.) proto přísluší samosoudci podle § 314a odst. 1 tr. ř., není-li vyloučeno z důvodů uvedených v § 314a odst. 2 tr. ř. V projednávané trestní věci tu žádný z těchto důvodů

neexistoval.

Stížnost pro porušení zákona oprávněně však namítá, že shora uvedený odsuzující rozsudek obvodního soudu pro Prahu 6 nabyl právní moci již v listopadu 1981 a nikoli až dne 10. 1. 1984. Podle § 63 odst. 1 písm. b) tr. ř. se doručuje do vlastních rukou opis rozhodnutí osobám oprávněným podat proti tomuto rozhodnutí opravný prostředek. I v takových případech však lze podle § 63 odst. 2 tr. ř. užít tzv. náhradního doručení uložením rozhodnutí na poště nebo u místního národního výboru za podmínek uvedených v citovaném zákonném ustanovení. Takový způsob doručení je podle § 63 odst. 3 písm. b) tr. ř. vyloučen pouze u obžalovaného, kterému se doručuje opis rozsudku, proti němuž může podat odvolání. V takovém případě musí být na zásilce nápadně vyznačeno, že uložení doručované zásilky je vyloučeno (§ 63 odst. 4 tr. ř.). Z obsahu protokolu o hlavním líčení ze dne 30. 9. 1981 je zřejmé, že po vyhlášení rozsudku se obviněný R. T. vzdal odvolání, prokurátor se stran podání opravného prostředku nevyjádřil. Prokuratuře byl opis rozsudku doručen 9. 11. 1981, ve lhůtě osmi dnů prokurátor odvolání nepodal. Jelikož obviněný již odvolání proti rozsudku podat nemohl, byl mu jeho opis doručován zásilkou, na které správně nebylo vyznačeno, že její uložení je vyloučeno. Zásilka byla uložena na poště dne

9. 11. 1981. Obviněný si ji do tří dnů nevyzvedl, poslední den této lhůty je proto třeba považovat za den doručení zásilky, i když by se obviněný o jejím uložení nedozvěděl (§ 63 odst. 2 tr. ř.). Dnem doručení je podle toho

12. listopad 1981. Osobami oprávněnými podat ve prospěch obviněného odvolání kromě samotného obviněného a prokurátora (§ 247 odst. 2 tr. ř.) nebyl ve lhůtě osmi dnů od uvedeného data opravný prostředek podán. Posledním dnem lhůty k podání odvolání byl 20. listopad 1981 (pátek, pracovní den), a proto rozsudek nabyl právní moci dne 21. 11. 1981 a nikoli 24. 11. 1981, jak uvádí stížnost pro porušení zákona. Přesto však obvodní soud doručoval obviněnému rozsudek znovu, a to několikrát, až dne 31. 12. 1983 zásilku s opisem rozsudku obviněný převzal osobně. Právní moc rozsudku byla pak chybně vyznačena dnem

10. 1. 1984. Jestliže je doručen opis rozhodnutí obviněnému vícekrát způsobem uvedeným v zákoně, platí pro počítání lhůty k podání opravného prostředku doručení v pořadí první.

Vzhledem k tomu, že shora citovaný rozsudek obvodního soudu pro Prahu 6 nabyl správně právní moci dne 21. 11. 1981, tříletá zkušební doba podmíněného odsouzení stanovená rozsudkem uplynula dne 21. 11. 1984. Podle § 60 odst. 3 tr. zák. jestliže soud neučinil do roka od uplynutí zkušební doby rozhodnutí, že se obviněný osvědčil nebo že se trest odnětí svobody podmíněně odložený vykoná, aniž na nevydání takového rozhodnutí měl podmíněně odsouzený vinu, má se za to, že se podmíněně odsouzený osvědčil. V projednávané trestní věci nemá obviněný R. T. vinu na tom, že obvodní soud pro Prahu 6 do 21. 11. 1985 (do jednoho roku od skončení zkušební doby podmíněného odsouzení) neučinil rozhodnutí podle § 60 odst. 1 tr. zák. Podle obsahu trestního spisu sp. zn. 2 T 197/81 obvodní soud až v září 1985 zjišťoval chování obviněného ve zkušební době podmínky odsouzení, požádal o doplnění opisu rejstříku trestů a dále požádal MO VB v Praze 7 o zjištění zaměstnavatele obviněného. Podle obsahu protokolu o veřejném zasedání ze dne 2. 7. 1987 v řízení o vydání rozhodnutí podle § 60 odst. 1 tr. zák. byl však obviněný pracovníkem stále stejné organizace jako v době vydání odsuzujícího rozsudku v této trestní věci. Podle § 60 odst. 1 tr. zák. však soud nerozhodl ve lhůtě do jednoho roku od skončení zkušební doby podmíněného odsouzení zejména pro chybné stanovení data právní moci odsuzujícího rozsudku. Vzhledem ke shora uvedenému nemohl obvodní soud po datu 21. 11. 1985 rozhodovat podle § 60 odst. 1 tr. zák., protože podle § 60 odst. 3 tr. zák. začala platit zákonná fikce, že se podmíněně odsouzený ve zkušební době osvědčil.